

Redacția
și
Administrația
Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124
Anunțurile se pri-
mesec după tarif.
Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M Â N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—
Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—
Pentru America
Pe un an 2 dolari
Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

La deschiderea Parlamentului

Săptămâna viitoare, pe dealul mitropoliei din București, iar va începe să se scurgă interminabilul trăsurilor, ce va duce pe reprezentanții națiunii române în Parlamentul, unde se plămădește soarta nației noastre.

Iar vor începe discuțiile, unele cu caracter personal în care patima politică, iese la iveală în toată amplitudinea sa, altele cu caracter de interes general din care însă nu lipsește complect revirimentul și pasiunea concepției de partid.

În fața parlamentului se vor discuta validările alegerilor dela Dej și Galați.

La Dej guvernul a fost învins; iar la Galați învingător.

Validarea alegerii dela Dej va ocaziona o aprigă discuție, date fiind precedentele. Dl Aurel Dobrescu dela înălțimea tribunei parlamentului, va ridica grave acuzațiuni contra guvernului, ce-a violentat voința poporană din jud. Sălaj-Dobâca.

După câte am fost informați la Galați alegerea a fost ceva mai liberă. Totuși și cu ocazia validării acestei alegeri, nu vor lipsi invinuirile, pe cari opoziția le va debita pe comptul guvernului.

Validările acestor două alegeri vor fi motive de dispută aprigă, de patimă politică, dar și de scoaterea la iveală a multor ilegalități, comise în disprețul voinței suverane a poporului.

Parlamentului ce se redeschide, îi revin multe sarcini grele.

Astfel el are misiunea istorică de a ridica printr-o lege mitropolia din București, la rangul de *Patriarchie*.

Tot sub oblăduirea acestui Parlament se vor înfăptui două legi de o importanță extremă și de o marcantă valoare pentru vitalitatea armonică a neamului nostru: *legea administrativă și legea electorală*.

Legea administrativă este menită să reorganizeze țara noastră, pe arondimente, potrivit stărilor etnice existente.

Legea electorală are datoria, ca pe viitor să garanteze buna rânduială în alegeri și să evite fraudele, ce au compromis concepția de partid politic în țara românească.

* * *

Pe dealul mitropoliei din București, se făuresc legile. Dar într'un stat cult nu înseamnă totul legiferarea, ci aplicarea legilor existente.

De aceea, ar fi necesară o lege specială, care să garanteze stricta aplicare a normelor de conducere în cadrul legal.

Românismul de vre-o 3 ani încoace trăește două falimente, ca

l-au atins dureros. Pe de-o parte falimentul economic ce se înăsprește din zi în zi, de altă parte falimentul moral ce ne apasă din greu.

Pentru evitarea acestor două rele primordiale din alcătuirea noastră de stat, Parlamentul, are datoria să intervină.

Așteptăm legi cari să etenească traiul. Cari să repue în stadiu normal valorile economice zdruncinate. Cari să facă posibil traiul nevoiașilor și a tuturor celor ce muncesc din greu. Căci altfel ne ducem pe râpă.

Și Parlamentul ce se redeschide trebuie să aducă armonizarea interesului public cu cel privat. Nu prin sporirea impozitelor, ci prin etenirea vieții vom ajunge la un traiu omonesc.

M. D.

Conferința Ardeleană

și dl ministru Lapedatu

În cadrul unor declarațiuni făcute ziarului „Viitorul“, dl Lapedatu ministrul artelor și cultelor, consideră conferința ardeleană dela Cluj ca pe o manifestare regionalistă. Și face această afirmațiune, pornind dela faptul că în această consfătuire, s'a preconizat formarea unui „bloc ardelenesc“.

La această întrunire dl Oct. Goga a propus intrarea tuturor frunzișilor vieții politice din Ardeal în partidul poporului: iar dl Bogdan-Duică, a preconizat un guvern de concentrare, rezultat al unor alegeri libere.

Ambele soluții nu sunt regionaliste.

Și mai e ceva. Conferința ardeleană, fost o întrunire, în care să se discute contradictoriu, modalitățile eșirei din impas a vieții politice ardelenice. Ori, faptul că această consfătuire s'a ocupat numai de problema politică a unui ținut nu înseamnă, că această conferință nu a ținut și la interesele generale ale românismului.

Conferința ardeleană a fost un aviz. necesar și oportun, dat oamenilor politici dela București.

Și acești oameni politici au datoria să fie seama de soluțiile propuse la Cluj, ca unele ce reprezintă năzuința politică a Ardealului.

Procedura Civilă.

În curând va apare „Procedura Civilă Ardeleană“ de Dr. Tudor Moisil în editura Anca. Această carte constituie un eveniment marcant pentru toată lumea juriștilor din țară.

* Imprimare Advocățiale la librăria Anca.

Datoria opoziției

Săptămâna viitoare se redeschide parlamentul.

În actualul ipostas, însă, opoziția nu poate face față blocului guvernamental. Căci acesta covârșește numeric forțele opoziționiste.

De aceea o primă datorie a opoziției stă în aceea că se se unească. *Viribus unitis*, opoziția, mai curând poate face față tentativelor guvernamentale.

O opoziție unită este cheazășia unei bune colaborări la opera legislativă ce se pregătește. Și această unire este cu atât mai imperioasă, cu cât sunt în joc proiecte de legi vitale pentru alcătuirea noastră de stat.

Noi credem că unirea opoziției în actuala stare este o necesitate imperativă.

De aceea o preconizăm și susținem și înfăptuirea ei.

Plecarea dlui Camillo de Angelis

Maestrul Camillo de Angelis ne părăsește.

Se duce în Italia unde a fost numit ca primvioloncelist la opera din Torino.

Dl Camillo de Angelis este o figură foarte bine cunoscută de către publicul clujan care l-a apreciat și ca profesor distins la Conservatorul din localitate și l-a cunoscut și ca pe un abil mănutor al violoncelului, la concertele date de D-sa și la Opera Română.

A venit la Conservatorul din Cluj dela Craiova, unde a fost adus în 1911 de către marele tenor Gabriulescu. În ultimul timp fusese făcut cetățean român. Cunoscător adânc al Occidentului, ca unul ce a călătorit pela Roma, Paris și Berlin, a adus cu D-sa la noi în țară și un suflu din felul de a concepe muzica a țărilor civilizate și culte.

Dl de Angelis va duce însă în țara sa și desgustul pentru unele apucături respingătoare din România. Căci catedra sa a fost încredințată altuia, care s'a bucurat mai mult de favorul politicianismului străin.

Se duce în țara portocalilor și lasă în urma sa un gol destul de simțit de lumea noastră muzicală.

Bacalaureatul

În consiliul de miniștri ținut Marți după amiază la București, dl dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii publice, a cetit proiectul de lege pentru reînființarea bacalaureatului în învățământul secundar de băieți și fete.

Acest act nou legislativ, își întemeiază necesitatea, pe faptul ca să se facă în viitor o mai severă selecțiune a elementelor ce au a trece la Universitate. Aceasta deoarece dela începutul războiului încoace s'a constatat că pe lângă tineri bine pregătiți s'au introdus în Universități și ele-

mente cu cunoștințe insuficiente.

Proiectul de lege amintit mai cuprinde și dispozițiuni ce ținesc la înăsprirea examenului de finea clasei a IV-a pentru trecerea în cursul superior.

Examenul de bacalaureat va fi introdus și în școlile minoritare și se va trece în limba minorității respective, exceptând geografia, istoria și limba română, obiecte la cari bacalaureatul se va ține în românește.

Pentru ca Universitățile să primească pe viitor elemente bine pregătite, introducerea acestui examen era o necesitate organică pentru bunul mers al școalelor noastre.

Cronica artistică.

Când vine viforul

de Gh. Tătărescu.

Pentruca o operă teatrală să trăiască, trebuie să fie animată de un conflict real. Conflictul, ca atare, este pivotul în jurul căruia trebuie să graviteze întregul anturaj al unei piese teatrale. Creațiunea teatrală lipsită de conflict este moartă. Ea n'are nervul necesar acțiunii, n'are nervul energiei.

Și tocmai acesta este cazul cu piesa dlui Tătărescu.

Radu Căndea, un îmbogățit căruia viața i-a dat totul, fără ca el în schimb să-i dea ceva, care a căutat toate plăcerile traiului pământesc, ajunge în timpul războiului sergent. El, deprins cu altă viață nu poate suporta greutățile inerente vieții militare pe timpul campaniei. De aceea la îndemnul amantei sale dezertează și e prins mai apoi. Însă, văzând pe camaradul său de arme că moare jertfit pe altarul patriei, Căndea renaște sufletește și după pilda camaradului său, își dă și el viața pe frontul unde se plămădea unitatea noastră națională.

Artiștii s'au achitat bine în rolurile încredințate. Însă nu i-a ajutat piesa. Căci ea nu are acțiunea vie, care să facă personagiile, să trăiască.

Decor mult, sunet de fanfare, pompă, la atât se reduce lucrarea dlui Tătărescu.

Încolo nimic mai mult.

Piesa dlui Tătărescu nu este menită să reziste timpului. O operă care să intrupeze înclăștarea armată, cu întreg substratul său psihologic, ar fi trebuit, să aibă cu totul altă factură.

Pe pseudo-conflictul realizat de autor, însă, în nici-un caz nu se putea schița grandioasa epopee a veacului al XX-lea. A.

— În curând va apare în editura librăriei A. Anca o lucrare datorită dlui Marin Dragnea student în drept și publicist intitulată: „Grigore Alexandrescu ca exponent al ideii naționale“.

— În curând va apare în editura librăriei A. Anca „Domnul Primar“ piesă populară în 3 acte de Nicolae Țințariu.

Anul sfânt

În seara de Crăciun, s'a deschis în San-Pietro „poarta cea sfântă”. De atunci, anul sfânt a început. Pelerini catolici de pe cuprinsul întregului pământ vor intra prin „poarta Santa” care se deschide din 25 în 25 de ani.

Anul aceasta, cu ocazia anului sfânt, pelerinii vor vedea mormântul apostolului Petru, care doarme somnul dreptilor, nu departe de locul unde a fost crucificat cu capul în jos, alături de minunatul mormânt a lui Ion Gură de Aur și marmora de 1500 ani ce învâluie moaștele lui Grigore Dialogul.

Pelerini vor vedea minunea catacombelor, în cari în epoca păgână au suferit martiriul, atâți mucenici pe altarul credinței creștine.

Iar Românii ce vor merge la Roma, vor avea prilejul, să se înfrățească cu lucruri amintitoare din trecutul nostru istoric.

Dela opera română din Cluj

Conducerea slabă a operei române din Cluj, a făcut ca în ultimul timp, să nu mai fie la spectacole decât un public destul de restrâns. Faptul că opera din Cluj s'a anchilozat între aceiași artiști și a reprezentat continuu aceleași lucrări, a ocazionat redusa rețetă ce a marcat-o în zilele din urmă.

Pentru o reimpresă a repertoriului, în curând se va juca pe scena operei locale, la începutul lui Februarie, „Traviata”, dată în montare Biedermeyer.

Pela sfârșitul lui Februarie se va juca Walkyria de Wagner din ciclul Niebelungilor.

La opera din Cluj a fost angajat dl Dr. Titus Olariu bariton care a studiat la Viena; iar dl Szabo a fost concediat.

Către Domnii

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135.—

Compendiu de Carte fundară de Dr. Anca 60.—

Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80.—

Legea falimentului de Dr. Anca 80.—

Legea de execuție de Dr. Bartha 75.—

Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60.—

Criza Valutară de Dr. Șerban 35.—

Journal de termene Advocatiale 100.—

IN LUCRARE:

Codul de Comerț cu adnotări și jurisprudență.

Dicționar juridic

Procedura Civilă de Dr. Moșil avocat în Cluj.

— A apărut în editura librăriei Alex. Anca Cluj, o foarte interesantă broșură care va fi de un interes vital pentru toată lumea dornică de a salva poporul nostru dela cea mai periculoasă boală beția. Cărticica este intitulată „Vezi ce face beutura dracului”? De vânzare la librăria A. Anca Cluj.

— La Librăria Anca. Au sosit călindare nouă pe anul 1925. Cereți și comandați urgent.

A apărut în editura Librăriei

Agencia de publicitate Rudolf Mosse

În Bulevardul Academiei Nr. 4 din București, se află agenția de publicitate Rudolf Mosse, care are o sucursală și în Timișoara.

Această agenție, printr'o circulară, se obligă sa intermedieze prompt, pentru a fi anunțat orice anunț în „Monitorul Oficial” sau în „Buletinul Industriei din Cluj”. Această firmă se află sub direcția dlui Brănișteanu și în prezent își face corespondența în limba germană ca o disconsiderare a limbii noastre naționale.

Noi știm, însă, că Monitorul Oficial nu și-a concesionat serviciul de publicitate nici-unei întreprinderi evreești.

Deaceia Monitorul Oficial are datoria să ia măsuri în această chestiune.

Informațiuni

În atenția femeilor!

În editura Al Anca din Cluj în curând va apare o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești datorită dnei Maior, profesoară. Această broșură se poate comanda de pe acum.

— Cu ocazia pelerinajului pe care catolicii îl vor face la Roma în cursul anului sfânt, Editura Al Anca din Cluj pune la dispoziția pelerinilor un „Indrumător” (Bedecker) pentru orientarea lor în Roma și orașele principale ale Italiei. Se poate face prenotarea de pe acum.

— Sfatul negustoresc din Cluj în ultima ședință a hotărât ca în luna Februarie să organizeze un bal în saloanele hotelului New-York.

— O parte dintre funcționarii publici din Cluj, acționari ai Consumului n'au nici dividende nici prețuri reduse la principiile alimentare din cauza slabei conduceri a consumului de către funcționarii dela poștă.

— Pianistul Boskoff va da în curând un concert la Cluj.

— La balul funcționarilor români de bancă care are loc astăzi seară se preferă costumele naționale.

— Duminecă 1 Februarie va avea loc în sala Reduta serata dansantă a studenților făgărășeni.

— Dl Jouvenel a demisionat din grupul radicalilor.

— Pe ziua de 19 Ianuarie conferința internațională pentru opium își începe lucrările.

— Comisiunea pentru anchetarea învinuirilor ce se aduc dlui prof. A. C. Cuza a fost constituită din dnii profesori C. Rădulescu Motru, Bazilescu (București) și Bratu (Iași).

— Sâmbătă 24 Ianuarie se va produce o eclipsă solară. Pe insula Nuntucket din America va fi întuneric complet timp de 85 minute.

— La Roman a avut loc în ziua de 11 Ianuarie în sala teatrului, o reușită șezătoare literară dată de Soc. culturală „Miron Costin”.

— În jud. Teleorman s'au produs câteva cazuri de tifos exantematic.

— Sporul de 30% va fi acordat și funcționarilor comunali.

— La deschiderea Parlamentului va fi depus pe biroul Camerei și proiectul de lege privitor la învățământul particular.

— Dela 15 Ianuarie este prohibit orice export de grâu și făină.

— Femeea Elena Broșcă din Com. Albești Jud. Botoșani a născut în ziua de Crăciun 3 băieți și o fată.

Să-i trăiască!

— În seara de 17 Ianuarie a c. va avea loc în saloanele hotelului New-York o frumoasă serată dansantă organizată de funcționarii români de bancă, industrie și comerț din Cluj.

— La 22 Ianuarie se redeschid corpurile legiuitoare.

— În luna Martie se va începe edificarea fundației „Regele Ferdinand” din Iași.

— După terminarea tratatelor pentru concordat va lua ființă în Baia-Mare o episcopie română unită.

— În seara de 14 Februarie muzica Reg. 87 Inf. va da un concert urmat de dans în sala teatrului din Satu-Mare.

— În ziua de 2 Februarie va avea loc în sala Prefecturii din Turda petrecerea Societății femeilor române.

— Dela 1 Ianuarie nu se vor mai da autorizațiuni pentru deschiderea de noi cărciumi.

— În ziua de 18 Ianuarie, în sala teatrului din Satu-mare, dl Onisifor Ghibu prof. univ. își va desvolta conferința despre „Basarabia pe timpul celei de a doua revoluții rusești”.

— Dl prof. St. Coste dela Beiuș a fost exclus din organizația partidului liberal pentru că a declarat că senatorul liberal din Beiuș, s'a ales prin înșalăciune.

— Descoperindu-se la Palermo rămășițele pământești ale marelui nostru istoric N. Bălcescu, acestea vor fi aduse în țară cu mare pompă.

— Sâmbătă 17 Ianuarie în sala cea mică a restaurantului New-York se vor întruni președinții organizațiilor județene ale partidului poporului din Ardeal, pentru a discuta chestiuni ce ating reorganizarea partidului. La desfășurare va participa și dl Oct. Goga.

— Tot în seara de 17 Ianuarie va avea loc în sala Conservatorului concertul violonistului C. Bobescu întors de curând din Parisul unde a reușit succese frumoase pe tărâmul muzicii instrumentale.

— Christiana, capitala Norvegiei, pe viitor se va numi Oslo.

Mașini de tipografie de vânzare americane cu ramă de 33x23 și 46x33, nu funcționează din lipsă de reparație. Ambele 50.000 Lei. Adresa: *Librăria Anca, Cluj.*

Întreprinderea de Instalațiuni Electrice a Orașului Cluj atașata Uzinelor Electrice Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 30.

EXECUTĂ: Instalațiuni electrice de înaltă și joasă tensiune pentru iluminat și forță motrică, montări de tot felul de motoare, transformatoare și aparate electrice, rebobinaj și reparațiuni în mod radical. Stațiune specială: de verificat contoare electrice cari se și repară și instalează din nou.

Depozit de lămpi electrice, material de instalațiuni, piese de schimb etc.

Planuri, Proiecte, Oferte și devize efectuate de specialiști la cerere.

Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele

Piese teatrale și Poezii cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.

Teatre:

* „A fost odată” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 20.—

* „Doamna mea” (poporală 1 act) de Nic. Țințariu — 15.—

* „Gara Lumii” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20.—

* „Dușmanii” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15.—

* „Pentru patrie” (poporală 4 acte de Nic. Țințariu — 15.—

* „Petitorii” comedie într'un act de Nic. Țințariu — 15.—

* „Puiu Codrului” piesă haiducească 3 acte de Nic. Țințariu — 20.—

* „Nevesta mea fie Ingeri ca ea” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15.—

* „Infumuratele” comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20.—

* „Fiecare cu a lui” (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20.—

* „Oglinda fermecată” (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15.—

* „Doine și Chiuituri” adunate din gura poporului de „Siminic” — 15.—

Cărți școlare:

* A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéterin — 20.—

* *Aritmetică* pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Epure — 30.—

* *Geografia județului Alba de Jos* în limba maghiară de Dr. Szentpéterin — 15.—

* *Geografia jud. Cojocna* în limba maghiară de Dr. Szentpéterin — 15.—

* „Iuliu Caesar de bello Gallico” manual pt. cl. V-VI. de Traian Popa prof. de liceu — 35.—

* „Lecții de limba română” de prof. Murășan — 25.—

Diferite:

„Inima mea” (cântece populare) — 15.—

„Imnuri Românești” (cântece naționale) 10.—

* „Ecouri” de Traian Dumbrava — 5.—

* „Umoristice” (Glume) de Costi — 15.—

* „Versuri din Râsboț” (poezii populare) 10.—

* „Iubirea” (notă muzicală) pentru Pian și voce — 15.—

* „Imnul Studentesc Creștin” pentru Pian și voce — 15.—

„Călindare” cărți cu târgurile — 10—40 Lei

„Dicționar” român-maghiar — 5.—

„Carte de visuri” — 20.—

Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelea — 5.—

* *Istorie și Fantazie nouă* evoluții în istoria românilor de I. Pavelea — 20.—

* „La isvoarele vieții” de M. Velea — 10.—

* „Pentru Macedonia” imperativul nostru național de M. Dragnea — 10.—

Scrisori de iubire de după mai mulți autori — 10.—

* „Aventurile fantastice” ale lui Wilyams Gothard roman — 10.—

* „Nenorocii” (roman) de A. Șerbănescu-Buzău — 8.—

„Trepeticul” (expl. semnelor) — 3.—

Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj — 6.—

Vezi ce face beutura dracului — 8.—

Cărți pretești:

Carte de rugăciuni, Mângăierea Sufletului de I. Genț — 25.—

* „Predici la Morț” de prof. I. Marga — 45.—

* „Predici pentru postul mare” (ciclu dublu) de protopop I. Marga — 20.—

* „Păstorul saftetes” (I-VI. vol.) — 120.—

Icoane sfinte diferite mărimi — 45—200.—

Medicale.

* „Cartea Moașelor” de Dr. Grigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine — 150.—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute.